

FLANJKOVA ŠPILJA KOD SLUNJA NAJDULJA ŠPILJA NA PODRUČJU GRADA SLUNJA

Foto: Hrvoje Cvitanović

Hrvoje Cvitanović¹, Domagoj Tomašković²

¹ Speleološki klub Ursus spelaeus, Karlovac

² Speleološki klub Samobor, Samobor

Osnovni podaci

Ime objekta: Flanjкова špilja

Katastarski broj: HR00339

Broj pločice: 069-001

Vrsta objekta: špilja

Duljina (m): 1488

Horizontalna duljina (m): 1359

Dubina (m): 40

HTRS96 koordinate: 429207;
4997227

► Uvod

Flanjkovu špilju članovi SK Ursus spelaeus prvi puta posjećuju sad već davne 2004. godine. Tom prilikom je istražuju u duljini od 50 m, do suženja, odnosno urušenih blokova koji su zatvarali daljnji prolaz. Veliku nadu u veći speleološki objekt dalo nam je jako strujanje zraka na samom ulazu i kod suženja među blokovima. U nekoliko akcija prolaz za dalje je otvoren te se nastavilo s istraživanjem. Spuštanjem u nove dijelove čuli smo vodeni tok, ali do njega je vodio vrlo nizak i širok kanal. Realizaciju zamisli da dođemo

do vode i aktivnog kanala odgodili smo za neki drugi put. Nastavak istraživanja slijedi 2006. godine kada se istražilo oko 200 m kanala s velikim perspektivama na nekoliko mjesta za dalje. No, prava istraživanja uslijedila su tek 2010. godine kada je organiziran međunarodni speleološki kamp "SpeleKor '10" kojeg su zajedno organizirali SK Ursus spelaeus iz Karlovca i SK Ozren Lukić iz Zagreba. Kamp je prvi tjedan dana bio smješten uz rijeku Koranu kod sela Radočaji, da bi ga zbog sve kompleksnijeg istraživanja Flanjkovu špilje prebacili uz Koranu na izlazu iz Matešićeve špilje koja je od Flanjkovu

Vrtača u kojoj se smjestio ulaz u Flanjkovu špilju | Foto: Hrvoje Cvitanović

Ulaz u špilju | Foto: Hrvoje Cvitanović

Suženje nakon ulaza - s gornje strane
Foto: Hrvoje Cvitanović

Suženje nakon ulaza - s donje strane | Foto: Hrvoje Cvitanović

Strmi ulazni kanal | Foto: Hrvoje Cvitanović

udaljena tek 860 metara zračne linije. Na tom kampu istraženo je ukupno 16 speleoloških objekata oko grada Slunja, ali tema ovog članka bit će Flanjкова špilja koja je još uvijek najdulji speleološki objekt na području grada, te Jambrićeva špilja koja je najvjerojatnije dio ovog sustava, ali za njihovo spajanje potrebna su speleoronilačka istraživanja.

► Položaj i pristup špilji

Špilja se smjestila između rijeke Slunjčice i Korane u selu Gornji Popovac na zemlji obitelji Flanjak po kojima je špilja i dobila ime. Nalazi se 150 m jugozapadno od kuća u manjem šumarku. U Slunju treba

skrenuti lijevo između dva mosta prema selu Furjan. Oko 2 km od skretanja prije same table Gornji Popovac skrenuti desno oko 50 m do prvih kuća. Dalje iza kuće po polju do šumarka u kojem se nalazi duboka vrtača i ulaz u špilju.

► Opis objekta

Ulaz u ovu špilju nalazi se na dnu vrtače dubine oko 20 m. Širina vrtače je 20 x 20 m. U nju je jedino moguće spusti se bez užeta s južne strane. Sami ulaz smješten je na istočnoj strani u stijeni. Njegove dimenzije su 4 x 2 m. Već nakon dva metra dimenzije kanala se smanjuju na 1 x 0,7 m. Nakon toga kanal se malo širi te dolazimo na prvo suženje i previsni

skok od 2 m koji možemo proći bez opreme. Od samog ulaza kanal ima prosječan pad od 40° koji zadržava u duljinu od 40 m sve do suženja i zarušenih blokova gdje se moralo proširivati za prolaz u daljnje dijelove špilje. Ulazni kanal na početku prosječne širine je 1 m da bi se nakon 5 m duljine proširio na 1,5 m. Završni dio kanala je u biti dvorana dimenzija 10 x 7 m. Prosječna visina kanala u tom ulaznom kanalu je 3 m. Tlo je uglavnom kršlje i kameni blokovi, a na žalost ima i komunalnog otpada. Uz taj kanal paralelno se pruža jedan manjih dimenzija koji je uskim kanalom spojen na njega. Nastavak špilje je vertikala dubine 3 m koja je otvorena proširivanjem većih kamenih blokova. Tu je postavljeno uže za lakše spuštanje i klinovi od armiranog

Proširivanje suženja među blokovima
Foto: Mirna Mateša Rade

Prolaz nakon proširivanja zarušenja | Foto: Hrvoje Cvitanović

Postavljene armaturne prečkice za lakši prolaz kroz suženje
Foto: Hrvoje Cvitanović

Početak glavnog kanala | Foto: Hrvoje Cvitanović

željeza kao stepenice da se ne mora koristiti oprema za vertikalnu. Nakon spusta dolazimo u kanal prosječne širine 4 m, visine 3,5 m i duljine 15 m. Na 5 m od spuštavanja na istok se odvaja kanal koji je u početku uzak i nizak do duljine od 15 m da bi se njegove dimenzije znatno povećale do širine od prosječno 4 m i visine. Na 20 m od ulaza u kanal odvaja se najveći sporedni kanal duljine od 20 m koji se pruža prema zapadu i dolazi pod samu vrtaču. Veći dio kanala

pruža se prema istoku da bi se nakon 30 m njegov smjer promijenio i krenuo prema sjeveroistoku, odnosno prema rijeci Korani. Zadnji dio kanala završava s dva sifonska jezera i pružanja je prema sjeveru. Rijeka Korana je udaljena od sifona 250 m SI, odnosno 220 m od Jambričeve spilje. U sifonima nije ronjeno. Glavni kanal pruža se u smjeru jugozapada i prelazi provlačanjem. Općenito je glavni kanal u skoro cijeloj duljini širok 2 m, ali je relativno nizak s

prosječnom visinom od 1,5 m, tako da je kretanje otežano. Nakon 15 metara počinje uski kanal u smjeru JI duljine 35 m. U kanalu se pojavljuje voda koja teče u smjeru sifonskih jezera. Glavni kanal nastavlja s blagim prosječnim usponom od 16° i isprepletenim ispranim kanalima. U odvojcima se nalazi ujezerena voda. Nakon 80 m kanal prelazi u horizontalu i skreće na sjever. U tom dijelu ima lokvi i sedimenta blata. Nakon 70 m dolazi se do račve gdje glavni

Sifonsko jezerce na prvoj velikoj petlji 350 m od ulaza | Foto: Hrvoje Cvitanović

Kanal s fasetama na 300 m od ulaza
Foto: Hrvoje Cvitanović

kanal nastavlja prema sjeveru, a na JZ ide sporedni kanal. Nastavak glavnog kanala je zasigan na zidovima i kamenicama na dnu, nakon 17 m kanal skreće prema zapadu, jedan dio kanala se spušta i ide ispod glavnog kanala i spajaju se nakon 20 m. Na tom dijelu imamo dva penja visine 10 m koji završavaju u sigovini. Nakon 40 m se glavni kanal račva na dva dijela, jedan dio kanala završava nakon 40 m u zasiganoj neistraženoj vertikali, a drugi se dio spaja s glavnim kanalom nakon 30 m na zasiganoj vertikali dubokoj 10 m. Taj dio je vrlo razveden, od vertikale ide i povratni kanal duljine 70 m koji na početku ide na zapad, a nakon 50 m skreće na jug. Kanal je vrlo zasigan pogotovo na kraju i blizu je spajanja s Lijevim kanalom. U kanalu su na 20. i 60. metru uske vertikale koje su vjerojatan nastavak na donju etažu. Nakon vertikale glavni kanal nastavlja na sjever i na JZ gdje je neistražena pukotina odmah ispod vertikale. Ispod vertikale je duboko blato iza kojeg je prema sjeveru provlačenje kroz vodu. Nakon provlačenja kanal se diže na 2 m i nastavlja 50 m do kosog blatnog penja. U tom dijelu kanal skreće na istok i prolazi se kroz lokve do dijela gdje kanal okreće na sjever i snizuje se na visinu od pola metra.

Tu se stalo s istraživanjem 2010. godine, a nastavilo 2013. kada se prošlo još 50 metara niskog kanala koji pred kraj okreće na jug i završava u neprolaznom suženju. Taj dio je dubok 22 metra u odnosu na ulaz i nalazi se 155 m od Korane, ispod gospodarskih zgrada obitelji Flanjak.

Lijevi kanal s prosječnom visinom od 2 m je lakše prolazan od glavnog kanala. Nakon račve treba proći dublju lokvu, nakon 20 m strop se širi i vidi se jedan od spojeva na višu etažu lijevog kanala. Kanal nastavlja prema zapadu, nakon 40 m treba proći još jednu lokvu. Nakon lokve kanal skreće na jug i dolazi se do penja visine 8 m koji je prolaz na višu etažu. Kanal se nastavlja u smjeru zapada 20 m pa se okreće na jug. Nakon zavoja jedan dio kanala se spušta za 7 metara i spaja se na kanal nakon 30 m. Na tom mjestu je i još jedan spoj na gornju etažu. Donji dio lijevog kanala završava nakon 25 m od tog spoja strmom blatnom kosinom. Dubina tog dijela u odnosu na ulaz je 27 m. Smjer gornje etaže lijevog kanala SI-JZ kanal je dugačak 150 m. Razveden je na mjestima spoja na donji etažu i završava zasiganom niskom pukotinom vrlo blizu odvojka glavnog kanala.

► Perspektive daljnjeg istraživanja

Uz ronjenje sifona mogućnost za nastavak istraživanja je u kanalu iza vertikale, taj dio spilje se poklapa za rasjedom koji spaja Koranu i Slunjčicu. Sam donji kanal ima dva neistražena penja i dva suženja koja nisu savladana. U gornjoj etaži u sporednom kanalu JI od vertikale su dvije uske vertikale kojim bi se moglo doći do nastavka donje etaže.

► Zaključak

Flanjakova špilja najdulji je speleološki objekt na području grada Slunja. Sa svojom je stvarnom duljinom od 1488 m na 51 mjestu najduljih speleoloških objekata Republike Hrvatske i na 9 mjestu najduljih špilja Karlovačke županije. Istraživanja u njoj nisu niti blizu završetku. Postoji nekoliko perspektivnih penjeva i suženja te sifoni u kojima za sada nije ronjeno. Nastavak istraživanja uvelike će promijeniti njezine dimenzije.

Mini buzdovan | Foto: Hrvoje Cvitanović

Kanal prije najvećeg skoka u špilji | Foto: Hrvoje Cvitanović

Blatni kanal 500 m od ulaza | Foto: Hrvoje Cvitanović

Ulaz u Veliki skok 600 m od ulaza | Foto: Hrvoje Cvitanović

► Udruge sudionici istraživanja

Klub speleologiv "Podillya"- Ternopil, Ukrajina, Speleološki klub "Ursus spelaeus", Karlovac, Speleološki klub Ozren Lukić, Zagreb, Speleološko društvo "Karlovac", Karlovac, Speleološki klub "Samobor", Samobor, Speleološki odsjek PD "Dubovac", Karlovac, , Speleološko društvo "Istra", Pazin, Speleološka udruga "Spelunka", Ika.

- **SPELEOLOŠKI KLUB "URSUS SPELAEUS" - KARLOVAC:** Nataša Cvitanović, Hrvoje Cvitanović, Kristina Mamić, Mirna Mateša-Rade, Nikola Gruborović
- **SPELEOLOŠKI KLUB "OZREN LUKIĆ" - ZAGREB:** Neven Šuica,

Marina Trpčić, Magdalena Pandžić, Marija Klanfar, Damir Janton, Neven Korač, Roman Leopold, Jadran Lindić, Nino Bedenicki, Jakov Kalajžić, Marko Ferenčak, Nikola Pletikosić, Damir Slatinac

- **SPELEOLOŠKO DRUŠTVO "KARLOVAC" - KARLOVAC:** Predrag Rade, Antonio Mihalić, Neven Bočić, Ksenija Priselac
- **SPELEOLOŠKI KLUB "PODILLJA" -TERNOPIL (UKRAJINA):** Vitaliy Andrash, Viktoria Andrash, Oleksandra Andrash, Olga Andrash, Vyacheslav Apostolyuk, Oksana Apostolyuk, Vitaliy Apostolyuk, Igor Hronskyy, Tetyana Panteleymonova, Sofiya Hronska, Igor Kharchenko, Nadiya Kharchenko, Serhiy Kharchenko

- **SPELEOLOŠKI KLUB "SAMOBOR" - SAMOBOR:** Domagoj Tomašković, Tomislav Guščić, Nenad Buzjak, Suzana Buzjak, Andrej Turina
- **HRVATSKO BIOSPELEOLOŠKO DRUŠTVO – ZAGREB:** Alen Kirin, Helena Bilandžija
- **SPELEOLOŠKA UDRUGA "SPELUNKA" – OPATIJA:** Gorana Miščenić, Ivan Glavaš
- **SPELEOLOŠKI ODSJEK PD "DUBOVAC" – KARLOVAC:** Damir Basara
- **SPELEOLOŠKO DRUŠTVO "ISTRA" – PAZIN:** Petar Matika , Neven Galant

► Jambrićeva špilja

Jambrićeva špilja se nalazi na lijevoj obali iznad kanjona Korane i izvora Jambrić kod sela Gornji Popovac. Kod table sela Gornji Popovac treba strmo skrenuti prema području zvanom Jelik i kanjonu Korane oko 30 m od glavne prometnice Slunj - Furjan. Špilja se nalazi u stijenama 15 m

iznad rijeke Korane.

Ulaz u špilju okrenut je prema istoku. Kanal, koji je prokopan u zemlji i kamenu, kreće prema jugu gdje nakon 10 m mijenja pravac prema istoku. Taj kanal duljine je cca 15 m i na njegovom kraju dolazi se na račvanje dva kanala. Sjeverni kanal dugačak je 15-ak m i završava pod

drugim ulazom, odnosno povremenim izvorom koji je uzak i čovjek ne može proći kroz njega. Drugi kanal na račvanju prvo u duljini od 3 m ide u pravcu juga da bi nakon toga zaočkrenuo prema istoku. Duljine je cca 12 m i završava sa sifonom. Na ulazu u špilju su pronađeni arheološki nalazi iz prapovijesti.

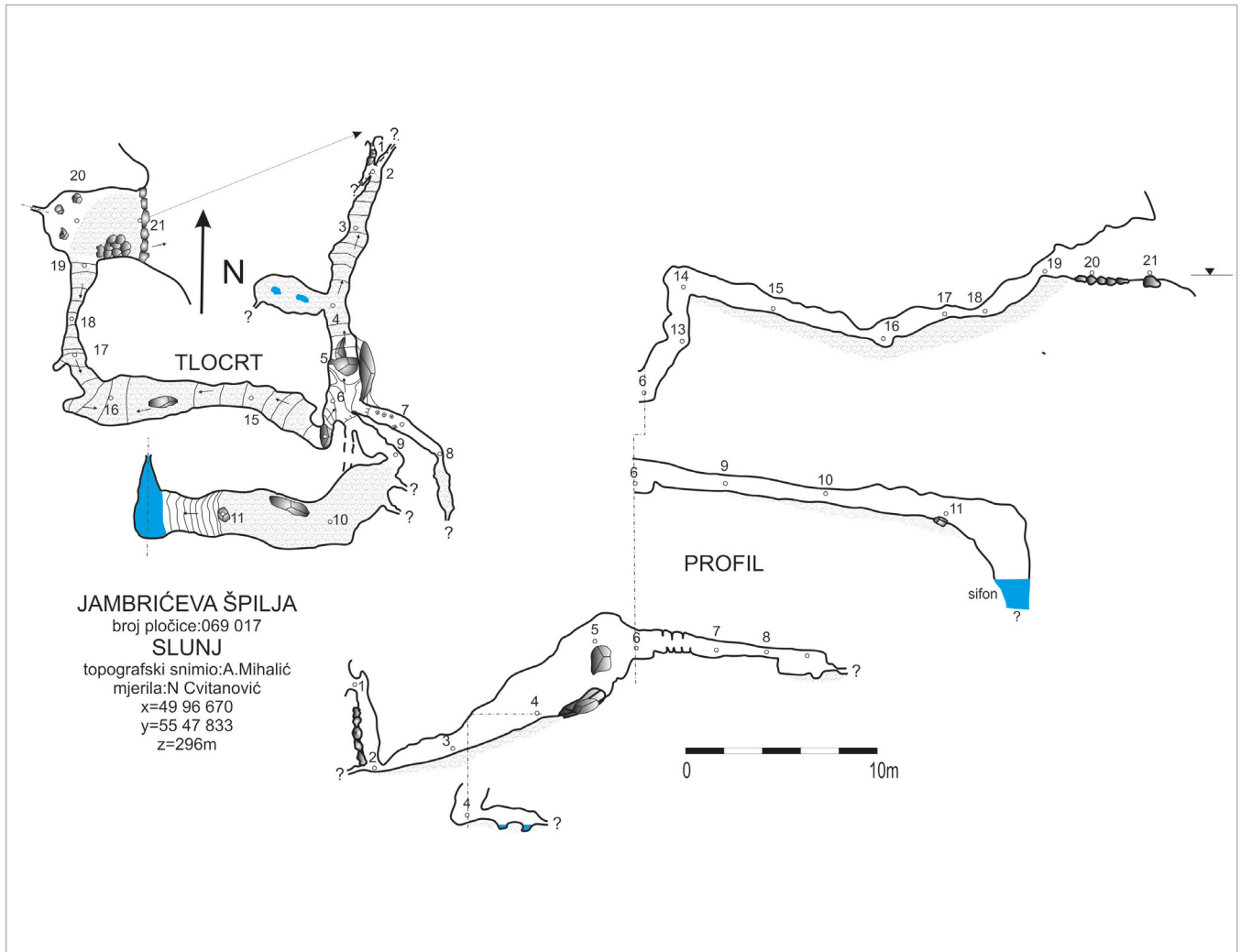
Osnovni podaci

Ime objekta: Jambrićeva špilja
 Katastarski broj: HR00763
 Broj pločice: 069-017
 Vrsta objekta: špilja
 Horizontalna duljina (m): 58
 Dubina (m): 11
 HTRS96 koordinate: 429471; 4997366

Ulaz u Jambrićevu špilju | Foto: Hrvoje Cvitanović

Flanjкова špilja near Slunj (Kordun)

Members of the Speleological club Ursus spelaeus visited Flanjкова špilja for the first time in 2004. At that time it was explored up to 50 m in length, to the narrow point where collapsed stone blocks prevented further passage. The strong wind current at the entrance and the stone collapse gave hope for a longer cave. The collapse was opened in a few visits and the exploring continued. Descending to newer parts we heard water but a very low and wide passage lead to it. We postponed the idea of reaching the water for later. Exploration continued in 2006 when over 200 m was surveyed in a very perspective passage. But proper exploration followed in 2010 when an international caving camp „SpeleoKor’ 10“ was organized together by Speleological club Ursus Spaeleus from Karlovac and Speleological club Ozren Lukić from Zagreb. For the first week, the camp was located along the Korana river in the village Radočajji, but due to complex exploration in Flanjкова špilja it was moved to Korana river at the exit of Matešićeva špilja (1249 m in length), only 860 m of aerial distance from Flanjкова špilja. During the camp, 16 caves near City of Slunj were explored, but the subject of the article is Flanjкова špilja, still the longest known cave in the area. Jambrićeva cave is also located nearby and is believed to be a part of this cave system, but requires cave diving to prove it. Today, Flanjкова špilja is 1488 m long and 40 m deep. The exploration of the cave are not finished, as there are numerous climbs with open passages to explore and several places to widen and continue further. We believe it will be a much larger cave in the future.

FLANJKOVA ŠPIIJA

POPOVAC, SLUNJ

069
001

TOPOGRAFSKI SNIMILI : VITALIJ ANDRASH; DOMAGOJ TOMAŠKOVIĆ; HRVOJE CVITANOVIĆ;
MARINA TRPČIĆ

MJERILI: OLGA ANDRASH, IGOR KHARCHENKO, PREDRAG RADE, NATAŠA CVITANOVIĆ;
MARIJA KLANFAR, DAMIR JANTON

NACRT UREDIO: DOMAGOJ TOMAŠKOVIĆ

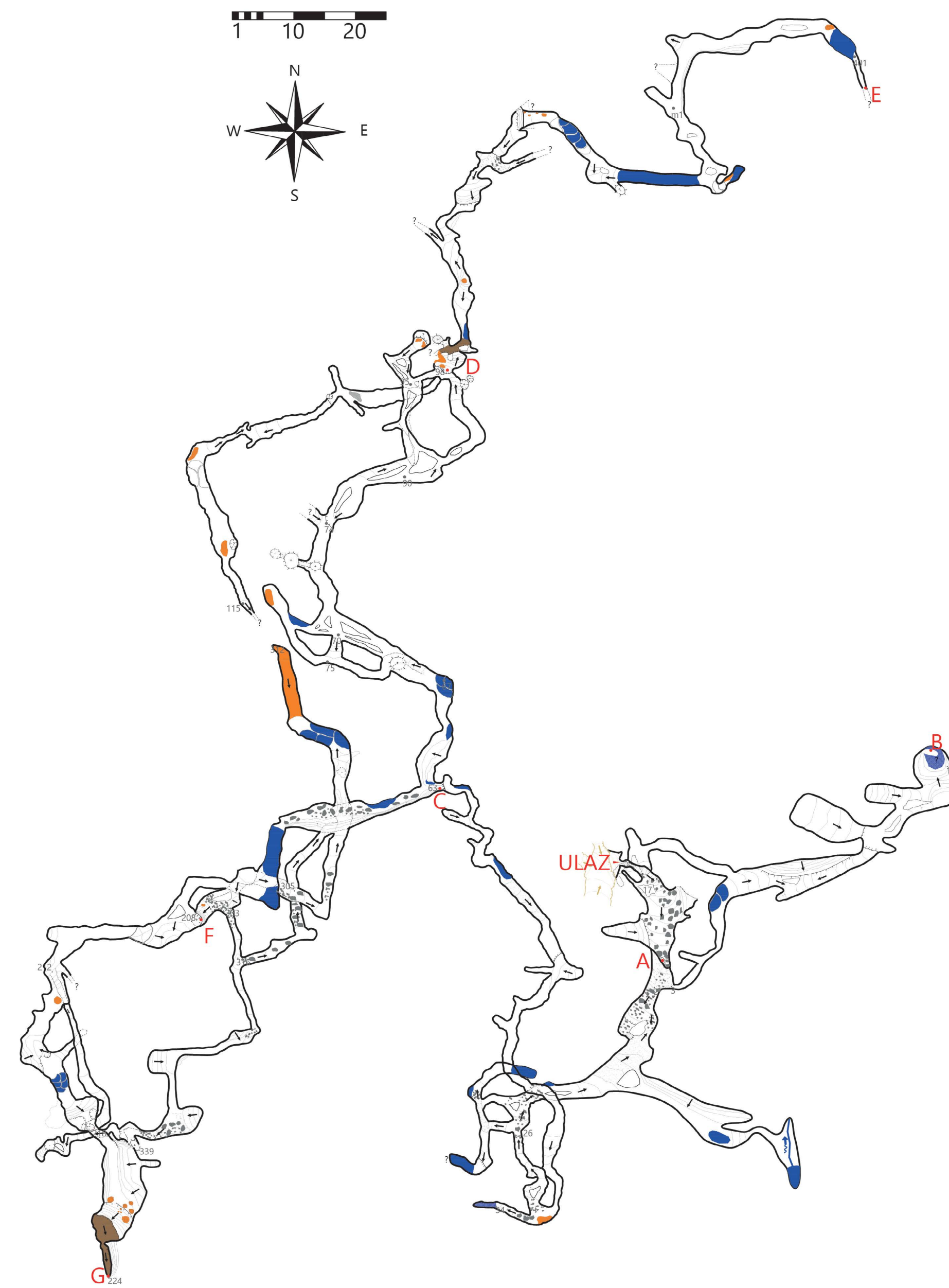
ISTRAŽIVANO: 2004.;2006.;2010.

ISTRAŽIVALI: Speleološki klub Ursus spelaeus, Karlovac; Speleološko društvo Karlovac,
Karlovac, Klub Speleologiv Podiljja, Ternopil, Ukrajina; Studenstki speleološki klub Ozren
Lukić, Zagreb; Speleološki klub Samobor, Samobor; Speleološki odsjek PD Dubovac, Karlovac

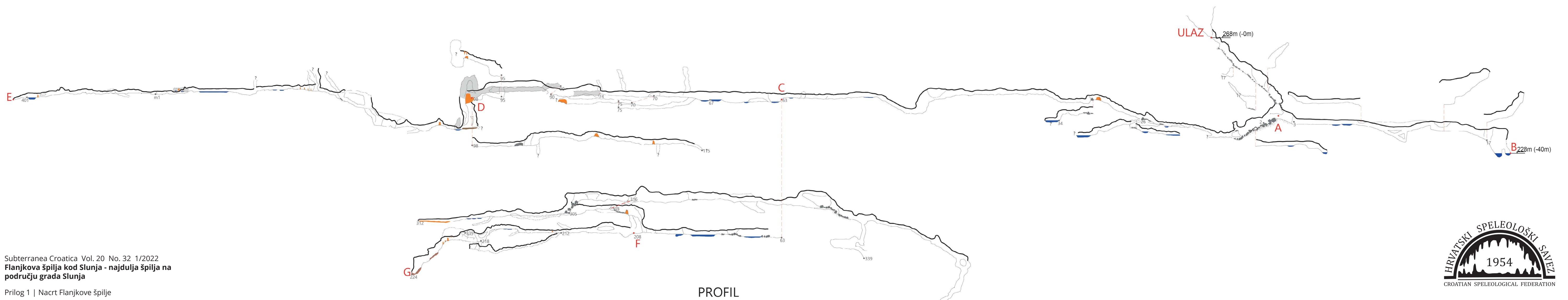
DULJINA:1488 m

TLOCRTNA DULJINA:1359 m

DUBINA:40 m

TLOCRT

PROFIL